

**SIA “Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs”  
IEKŠĒJĀ  
Trauksmes celšanas sistēma**

Aktualizēta saskaņā ar 20.01.2022. likuma  
“Trauksmes celšanas likums” 5. panta prasībām;  
01.07.2021. iekšējos noteikumos Nr. RD-21-11-ntd  
“Trauksmes celšanas kārtība Rīgas pilsētas pašvaldībā”

**1. Vispārīgie jautājumi:**

1.1. SIA “Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs” (turpmāk Sabiedrība) Iekšējā trauksmes celšanas sistēma nosaka vienotu kārtību, kādā tiek organizēta iekšējā trauksmes celšanas sistēma Sabiedrībā, lai nodrošinātu Sabiedrības darbiniekiem iespēju ziņot par tādiem Trauksmes celšanas likumā noteiktiem iespējamiem pārkāpumiem Sabiedrībā, kuri var kaitēt sabiedrības interesēm, kurus persona uzskata par patiesiem un par kuriem informācija iegūta, personai veicot amata (darba) pienākumus vai dibinot tiesiskās attiecības, kas saistītas ar darba pienākumu veikšanu. Trauksmes celšana – tā ir iespēja ikvienam zoodārza darbiniekam, kā arī *noteikta darba, tostarp brīvprātīgā darba, profesionālo vai amata (dienesta) pienākumu veikšanā vai pakalpojumu sniegšanā iesaistītā darbinieka iespēja* veicināt likumīgu, godprātīgu, atklātu un pārredzamu organizāciju darbību publiskajā un privātajā sektorā, izmantojot tiesības brīvi paust savu viedokli.

1.2. Trauksmes celšanas sistēma (turpmāk- sistēma) nosaka ikvienam zoodārza darbiniekam tiesības celt trauksmi publiskajā un privātajā sektorā par darba vidē novērotu sabiedrības interešu apdraudējumu.

*Ja saņemtais iesniegums nav institūcijas kompetencē, tā septiņu dienu laikā no iesnieguma saņemšanas dienas pārsūta iesniegumu izskatīšanai pēc piekritības un informē par to trauksmes cēlēju. Ja iesniegumu pārsūtīt nav lietderīgi, informē personu, ka iesniegums nav institūcijas kompetencē, ja iespējams, norādot institūciju, kurā persona var vērsties ar iesniegumu.*

1.3. Trauksmes cēlētājam ir tiesības celt trauksmi īpaši par šādiem pārkāpumiem:

- amatpersonu bezdarbību, nolaidību vai dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu;
- Pārkāpumi kapitālsabiedrības darba procesos, dažādu profesionālo normu neievērošana;
- korupciju;
- krāpšanu;
- publiskas personas finanšu līdzekļu vai mantas izšķērdēšanu
- izvairīšanos no nodokļu samaksas;
- būvniecības drošības apdraudējumu;
- vides drošības apdraudējumu;
- darba drošības apdraudējumu;
- pārkāpumu publisko iepirkumu jomā;
- *pārkāpumi dzīvnieku labturības jomā;*
- *tiešais vadītājs nav reaģējis uz jau iepriekš saņemto informāciju par pārkāpumu, kurā saskatāmas noziedzīga nodarījuma pazīmes.*

1.4. Darbinieks, uzsākot darba attiecības (parakstot darba līgumu vai citu dokumentu par darba veikšanu), tiek informēts par organizācijas iekšējo trauksmes celšanas sistēmu. Par iekšējo Trauksmes celšanas sistēmas darbību jāinformē arī tās personas, kas *uzsāk praksi, kā arī personas, kuras uzsāk cita veida ar profesionālo darbību saistītas tiesiskās attiecības.*

1.5. Gadījumā, ja darbinieks baidās vai nevēlas atklāt savu vārdu, piemēram, uzskatot, ka ar to sevi apdraudēs, ziņojums var tikt iesniegts anonīmi. Anonīmu ziņojumu izskatīs atbilstoši iespējām un personai netiks nodrošinātas likumā paredzētās aizsardzības garantijas.

## 2. Ziņošanas iespēja.

2.1. Darbinieks ziņošanas brīdī sniedzamo informāciju uzskata par patiesu un savu ziņojumu par pamatotu. Trauksmes cēlējs atbildīgi un godprātīgi izvērtē informāciju, kuru tas norādīs ziņojumā, un, cik iespējams, pārliecinās, ka sniegtā informācija ir patiesa. Trauksmes cēlējs var neapzināti kļūdīties – pastāv iespēja, ka pārbaudes rezultātā pārkāpums netiek atklāts. Apzināti nepatiesu (melīgu) ziņu sniegšana nav trauksmes celšana un par to var saukt pie normatīvajos aktos noteiktās atbildības.

2.2. Trauksmes cēlējs iesniegumu (trauksmes cēlēja ziņojumu), ievērojot Iesniegumu likuma 3. pantā noteikto un norādot, ka tas ir trauksmes cēlēja ziņojums, vai izmantojot trauksmes cēlēja ziņojuma veidlapu (pielikums Nr.1), iesniedz Sabiedrībai:

2.2.1. nosūtot to uz speciāli trauksmes cēlēju ziņojumiem izveidotu e-pasta adresi: **trauksme@rigazoo.lv** (turpmāk – E-pasts);

2.2.2. ievietojot to Sabiedrības administrācijas telpās speciāli trauksmes cēlēju ziņojumiem izvietotā pastkastē (turpmāk – Pastkaste);

2.2.3. ziņojot mutvārdos Atbildīgajai personai (iesniedzēja un Atbildīgās personas klātbūtnē mutvārdu iesniegums tiek noformēts rakstveidā, izmantojot trauksmes cēlēja ziņojuma veidlapu).

2.2.4. Ja trauksmes cēlējs attiecīgi aizpildītu trauksmes cēlēja ziņojuma veidlapu vai iesniegumu (ar norādi, ka tas ir trauksmes cēlēja ziņojums), vai e-pastu (ar norādi, ka tas ir trauksmes cēlēja ziņojums) iesniedz, izmantojot citus saziņas veidus, saņemtie iesniegumi un e-pasta ziņojumi, neregistrējot Saņemto dokumentu reģistrā, tiek nekavējoties nodoti/pārsūtīti atbildīgajai personai, ievietojot tos Pastkastē vai pārsūtot uz e-pasta adresi.

2.2.5. Par reģistru atbildīgā persona saņemto iesniegumu vai e-pasta sūtījumu (ar norādi, ka tas ir trauksmes cēlēja ziņojums) nekavējoties reģistrē Trauksmes cēlēju ziņojumu reģistrā. Par reģistru atbildīgā persona ved Trauksmes cēlēju ziņojumu reģistru (žurnālu papīra formātā), kurā tiek fiksēta iesniegumu un e-pasta sūtījumu, kas satur norādi uz trauksmes cēlēja ziņojumu, un trauksmes cēlēju ziņojumu aprīti (tostarp reģistrētas Sabiedrības vēstules par iesniegumu/ziņojumu pārsūtīšanu kompetentajām institūcijām), kā arī reģistrēti sarakstes ar iesniedzēju dokumenti. Reģistrējot sarakstes ar fizisko personu dokumentus, tiek norādīts fiziskās personas vārds, uzvārds, pasta adrese (sūtījumiem papīrveidā) vai e-pasta adrese (elektroniskajiem sūtījumiem).

2.2.6. *Trauksmes cēlēju ziņojumus par iespējamiem pārkāpumiem kapitālsabiedrības valdes rīcībā jāiesniedz Rīgas domes iekšējo pārbaudi un korupcijas novēršanas nodaļai (Nodaļa), nosūtot pa pastu, iemetot trauksmes cēlēju ziņojumiem speciāli izveidotā pasta kastītē (atrodas Rīgas domes administratīvajā ēkā Rātslaukumā 1, Rīgā 1.stāvā), nosūtot uz trauksmes cēlēju ziņojumiem speciāli izveidotu e-pastu trauksme@riga.lv, iesniedzot personīgi Nodaļas darbiniekiem vai aizpildot veidlapu vietnē trauksmescelejs.lv, kā adresātu norādot Pašvaldību.*

2.2.7. *Trauksmes cēlējs ziņojumā var papildus norādīt, vai:*

1) *informācija par pārkāpumu gūta, veicot darba pienākumus vai dibinot tiesiskās attiecības, kas saistītas ar darba pienākumu veikšanu, vai esot praksē.*

2) *nevēlas saņemt ziņojuma saņemšanas apstiprinājumu un lēmumu par iesnieguma atzīšanu vai neatzīšanu par trauksmes cēlēja ziņojumu;*

2.3. E-pasta saturam un Pastkastei var piekļūt tikai Par reģistru atbildīgā persona, kura katru darba dienu pārbauda E-pastu un Pastkasti. Trauksmes cēlēju ziņojumu reģistrs (žurnāls), tajā reģistrētie iesniegumi un izdrukātie e-pasta sūtījumi, tiem pievienotie rakstveida vai lietiskie

pierādījumi un ārējie datu nesēji, kuros saglabātas e.doc datnes, glabājas seifā Atbildīgās personas kabinetā.

2.4. Pirms ziņojuma iesniegšanas un veidlapas aizpildīšanas, darbinieks var konsultēties ar atbildīgo personu par faktiem, uz kuru pamata tiek sagatavots ziņojums.

### **3. Trauksmes cēlāja ziņojuma izskatīšanas process**

3.1. Pēc tam kad saņemts personas iesniegums, kas noformēts kā trauksmes cēlāja ziņojums par jautājumu, kurš pilnībā vai daļēji ir Sabiedrības kompetencē, atbildīgā persona nekavējoties, bet ne vēlāk kā septiņu dienu laikā nosūta trauksmes cēlējam ziņojuma saņemšanas apstiprinājumu un izvērtē ziņojuma pirmšķietamo atbilstību šajā likumā noteiktajām trauksmes celšanas pazīmēm, kā arī pieņem lēmumu par iesnieguma atzīšanu vai neatzīšanu par trauksmes cēlēja ziņojumu. Par pieņemto lēmumu Sabiedrības atbildīgā persona informē personu triju dienu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas, vienlaikus informējot par iesniedzēja personas datu apstrādi saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas 13. un 14. pantu. Elektroniski parakstītu atbildi iesniedzējam nosūta, izmantojot e-pastu; atbildi papīrveidā nosūta (ievieto Latvijas Pasta vēstuļu kastītē) Atbildīgā persona.

3.2. Saņemot e-pasta sūtījumu, kas nav parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, bet pirmšķietami varētu atbilst Trauksmes celšanas likumā noteiktajām trauksmes celšanas pazīmēm, Atbildīgā persona sazinās ar iesniedzēju, aicinot noformēt (parakstīt) ziņojumu atbilstoši Iesniegumu likuma un Dokumentu juridiskā spēka likuma prasībām.

3.3. Ja iesniegums netiek atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu un iesniedzējs rakstveidā norādījis, ka vēlas saņemt atbildi pēc būtības arī nesaņemot Trauksmes celšanas likumā noteiktās personas aizsardzības garantijas, iesniegumu reģistrē Sabiedrības Saņemto dokumentu reģistrā un attiecīgi nodod tālākai virzībai. Par reģistru atbildīgā persona Trauksmes cēlēju ziņojumu reģistrā un uz iesnieguma izdara atzīmi, ka iesniegums sākotnēji ticis iesniegts kā trauksmes cēlēja ziņojums, bet par tādu nav atzīts.

3.4. Ja iesniegums netiek atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu un iesniedzējs nav rakstveidā piekritis, ka viņa iesniegums tiek izskatīts kā fiziskas personas iesniegums, Par reģistru atbildīgā persona Trauksmes cēlēju ziņojumu reģistrā un uz iesnieguma izdara atzīmi, ka iesniegums nav atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu un iesniegums netiek izskatīts.

3.5. Atbildīgā persona izskata ziņojumu pēc būtības, nepieciešamības gadījumā iesaistot atbilstošas kompetentas personas;

3.6. Apstiprinoties informācijai, tiek izvērtēta tālākā procedūra un noteiktas iespējamās darbības (darbības, kas novērš nepilnības, kontroles pastiprināšana, soda noteikšana u.c.).

3.7. Par trauksmes cēlēja ziņojuma izskatīšanas gaitu trauksmes cēlēju informē ne vēlāk kā divu mēnešu laikā no dienas, kad personas iesniegums atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu. Ja ziņojuma izskatīšana minētajā termiņā nav pabeigta, galīgā atbilde iesniedzējam tiek sniegta rakstveidā pēc ziņojuma izskatīšanas pabeigšanas. *Pēc tam kad trauksmes cēlēja ziņojuma izskatīšana ir pabeigta, institūcija informē trauksmes cēlēju par konstatētajiem faktiem un pieņemto lēmumu vai veiktajām darbībām.*

3.8. Trauksmes cēlēju ziņojumu, to izskatīšanas materiālu un sarakstes dokumentu glabāšanas termiņš ir 5 gadi.

3.9. *Par pārkāpumiem, kurus palīdzējis atklāt trauksmes cēlējs, institūcija sniedz informāciju publiski, neatklājot un neapdraudot trauksmes cēlēja identitāti un ievērojot vispārējās datu aizsardzības prasības, izņemot gadījumu, kad trauksmes cēlējs iebilst pret publiskošanu.*

### **4. Trauksmes cēlāja datu aizsardzība**

4.1. Ja iesniegums tiek atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu, Atbildīgā persona pseidonimizē trauksmes cēlēja ziņojumā (un pielikumos) ietvertos personas datus un anonimizē citu

informāciju, kas atklāj trauksmes cēlēja ziņojuma iesniedzēja identitāti. Trauksmes cēlēja vārds un uzvārds tiek aizstāts ar apzīmējumu "Persona" un sekojošu trīs ciparu kombināciju, kas atbilst trauksmes cēlēja ziņojuma kārtas skaitlim Trauksmes cēlēja ziņojumu reģistrā (piemēram, "Persona 001").

4.2. Ja trauksmes cēlēja ziņojums vai tā pielikumi satur trešo personu datus, kuriem nav nozīme ziņojuma izskatīšanā, Atbildīgā persona tos anonimizē.

4.3. Atbildīgā persona, izskatot trauksmes cēlēja ziņojumu, strādā ar pseidonimizētajiem dokumentiem, bet trauksmes cēlēja ziņojuma oriģināls un pielikumi glabājas atsevišķi atbilstoši noteikumu 2.3.punktam.

4.4. Ja, izskatot trauksmes cēlēja ziņojumu pēc būtības, Atbildīgajam darbiniekam rodas aizdomas par pārkāpumu, kura izskatīšana nav Sabiedrības atbildīgā darbinieka kompetencē, Sabiedrība ziņojumu pārsūta izskatīšanai daļā kompetentajai institūcijai un par to rakstveidā informē iesniedzēju. *Ja tiek saņemta informācija par iespējamiem pārkāpumiem valdes darbībā, atbildīgai personai ir jāpārsūta attiecīgais iesniegums Rīgas domes iekšējo pārbaužu un korupcijas novēršanas nodaļai.*

Kompetentajai institūcijai nosūta trauksmes cēlēja ziņojuma oriģināla kopiju, kā arī vēstules, kurā iesniedzējs informēts par iesnieguma atzīšanu par trauksmes cēlēja ziņojumu, kopiju.

4.5. Trauksmes cēlēja dati ir pieejami tikai atbildīgai personai.

4.6. Trauksmes cēlēja personas datus bez objektīva iemesla vai bez trauksmes cēlēja piekrišanas aizliegts nodot personām, kuras nav saistītas ar ziņojuma saņemšanu un izvērtēšanu, it īpaši ziņojumā minētajām personām, kuras, iespējams, ir iesaistītas pārkāpuma izdarīšanā (vai citām trauksmes cēlēja ziņojumā norādītajām personām).

4.7. Tiek nodrošināts, ka bez iemesla netiek izpausta trauksmes cēlēja ziņojumā minēto personu identitāte (pārkāpumā iesaistītās personas), ievērojot nevainīguma prezumpciju, tostarp lai negrautu šo personu reputāciju.

4.8. Informējot personu, kura minēta trauksmes cēlēja ziņojumā, par viņas datu apstrādi, netiek apdraudēts trauksmes cēlējs (netiek atklāta tā identitāte).

4.9. Sabiedrība reizi gadā apkopo un iesniedz publicēšanai Sabiedrības mājaslapā [www.rigazoo.lv](http://www.rigazoo.lv), sadaļā "Trauksmes celšana", vispārēju informāciju par pārkāpumiem, kurus palīdzējuši atklāt trauksmes cēlēji.

## **5. Trauksmes cēlāju aizsardzība**

5.1. Aizliegts radīt jebkādas nelabvēlīgas sekas (represijas) personai trauksmes celšanas dēļ, ja tā trauksmi cēlusi saskaņā ar likumā noteiktajām prasībām.

5.2. Gadījumā, ja trauksmes celšanas dēļ tomēr ir radītas nelabvēlīgas sekas, personai ir tiesības uz likumā noteikto aizsardzību.

5.3. Aizliegts disciplināri vai citādi sodīt vai diskriminēt personu trauksmes celšanas dēļ. Aizliegt trauksmes celšanas dēļ mainīt darba nosacījumus – amatu, atalgojumu, darba apstākļus, novērtējumu.

## **6. Papildus informācija**

6.1. Valsts kanceleja [www.trauksmescelejs.lv](http://www.trauksmescelejs.lv)

6.2. *Rīgas domes Iekšējo pārbaužu un korupcijas novēršanas nodaļa:*  
67012032, 67026859, 67012770, 67105627), e-pasts: [trauksme@riga.lv](mailto:trauksme@riga.lv)

6.3. Trauksmes cēlāju saziņas atbildīgā persona Sabiedrībā, personāla speciāliste Roberts Dimants, tel. +371 28020818, e-pasts : [roberts.dimants@rigazoo.lv](mailto:roberts.dimants@rigazoo.lv)

Sagatavoja:

Atbildīgā persona par pretkorupcijas jautājumiem R.Dimants